

Smernice za organizacije civilnog društva za prijavljivanje za učešće u Programu podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica

„Snažno zeleno“

Projekat **Zeleni inkubator** – razvoj kompetentnog civilnog društva za podršku primeni pravnih tekovina Evropske unije u oblasti životne sredine

Decembar, 2021.

Smernice za organizacije civilnog društva za prijavljivanje za učešće u Programu podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica „Snažno zeleno“

Sadržaj

1. Snažno zeleno – Program podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica.....	4
1.1. Uvod	4
1.1.1. O životnoj sredini, EU integracijama i reformi društva: kakve to veze ima sa organizacijama građanskog društva?	4
1.2. Ciljevi i očekivani rezultati programa Snažno zeleno	6
1.3. Tematske oblasti za podršku	7
1.4. Struktura programa podrške Snažno zeleno, vrste aktivnosti i sredstva za realizaciju	8
1.4.1. Finansijska podrška	8
1.4.2. Jačanje kapaciteta podržanih organizacija	9
1.4.3. Ekspertska i mentorska podrška.....	9
1.4.4. Učešće u aktivnostima Koalicije 27	9
2. Pravila i uslovi za učešće organizacija civilnog društva u Programu Snažno zeleno	10
2.1. Opšti uslovi za učešće	10
2.1.1. Nositelj projekta.....	10
2.1.2. Partnerske organizacije	11
2.1.3. Saradnici na projektu.....	12
2.2. Aktivnosti za koje se može tražiti podrška kroz program Snažno zeleno.....	12
2.2.1. Šta očekujemo od uspešnih predloga projekata?	13
2.3. Porez na dodatnu vrednost	14
2.4. Broj dozvoljenih prijava	15
3. Pravila za podnošenje prijava.....	15
3.1. Kako izgleda proces prijave?	15
3.1.1. Predselekcioni trening.....	15
3.1.2. Kako izgleda pisanje punog predloga projekta?.....	15
3.2. Kako podneti predlog projektne ideje za učešće na programu Snažno zeleno?.....	16
3.2.1. Uputstvo za elektronsku prijavu.....	16
3.3. Neophodna dokumentacija za podnošenje projektne ideje	16
3.4. Rok za podnošenje projektnih ideja	17
3.5. Dodatne informacije.....	17
4. Ocena predloženih projektnih ideja.....	17

4.1. Kriterijumi za ocenu prijava.....	17
4.1.1. Način ocenjivanja prijava.....	19
4.2. Obaveštavanje o rezultatima konkursa.....	19
4.3. Standardna pravila i prakse Evropske unije	19
5. Okvirni vremenski period za realizaciju Programa.....	20
6. Pravila vidljivosti i pristup informacijama	21
7. Kontakti	21
8. Dokumentacija za podnošenje prijava	21

Svi pojmovi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu obuhvataju iste pojmove i u ženskom rodu.

1. Snažno zeleno – Program podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica

1.1. Uvod

Program podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica Snažno zeleno (u daljem tekstu: Program ili program Snažno zeleno) sprovodi [Beogradska otvorena škola](#) (BOŠ) u saradnji sa [Mladim istraživačima Srbije](#) (MIS) i [Inženjerima zaštite životne sredine](#) (IZŽS), u okviru trogodišnjeg projekta „Zeleni inkubator – razvoj kompetentnog civilnog društva za podršku primene pravnih tekovina Evropske unije u oblasti životne sredine“ (u daljem tekstu: Zeleni inkubator). Tekst Smernica se odnosi na aktuelni konkurs koji je raspisan 21. decembra 2021. godine u okviru projekta Zeleni inkubator i programa Snažno zeleno. Projekat se izvodi uz podršku Evropske unije.

Projekat Zeleni inkubator ima za cilj da doprinese osposobljavanju organizacija civilnog društva (OCD)¹ u Srbiji da doprinesu reformama u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Specifični cilj Projekta je osnaživanje organizacija građanskog društva da se efikasnije bave izazovima i pitanjima zaštite životne sredine i socio-ekonomskog razvoja u svojim lokalnim zajednicama. Sada, kada je čitava planeta u krizi zbog pandemije virusa COVID-19, pitanja razvoja lokalnih zajednica će biti ključna. Neophodno je da taj razvoj bude održiv, budući da smo ograničeni resursima kojima raspolažemo. Organizacije civilnog društva na tom putu imaju važnu ulogu u svojim lokalnim zajednicama i ovaj program nastoji da ojača njihove kapacitete.

Organizacije koje budu podržane kroz program Snažno zeleno će imati priliku i da saraduju sa [Koalicijom 27](#), čije će članice, pored BOŠ-a, MIS-a i IZŽS-a, pomagati u osnaživanju manjih organizacija i pružati im mentorsku podršku. Koalicija 27 je osnovana 2014. godine sa ciljem da zagovara i podstiče učešće javnosti u procesu pristupnih pregovora Republike Srbije sa Evropskom unijom, i da predlaže rešenja koja će doprineti zaštiti i unapređenju životne sredine i kvaliteta života građana. Koalicija 27 već 8 godina izdaje godišnje „izveštaje iz senke“ koji prate objavu Izveštaja Evropske komisije o Srbiji. U Izveštajima iz senke Koalicija 27 daje detaljan pregled napretka Republike Srbije u oblastima Poglavlja 27 (zaštita životne sredine i klimatske promene) i daje preporuke kako unaprediti postojeće procese.

1.1.1. O životnoj sredini, EU integracijama i reformi društva: kakve to veze ima sa organizacijama građanskog društva?

Na međuvladinoj konferenciji u Briselu održanoj **u utorak 14. decembra otvoren je Klaster četiri - Zelena agenda i održiva povezanost** čime je nakon dve godine pauze formalno načinjen napredak u pristupnim pregovorima Srbije sa Evropskom unijom. Klaster četiri sadrži ukupno četiri poglavlja od kojih i Poglavlje 27 koje se tiče životne sredine i klimatskih promena. Nakon otvaranja Poglavlja 27, čeka nas tek ogroman posao, a organizacije civilnog društva u njemu će imati važan zadatak.

U procesu pristupanja Evropskoj uniji, Poglavlje 27 za Srbiju predstavlja jedno od najzahtevnijih poglavlja, imajući u vidu obim pravnih tekovina koje bi trebalo usvojiti, kao i značajna finansijska sredstva potrebna za njihovo pravilno sprovođenje. Od celokupnog obima pravnih tekovina EU koje Srbija treba da usvoji u procesu pristupanja, približno 1/3 se tiče

¹ Termin „organizacije civilnog društva“ i termin „organizacije građanskog društva“ se koriste kao sinonimi u ovom dokumentu.

samo jednog poglavlja - Poglavlja 27. Nacionalnom strategijom Republike Srbije za aproksimaciju u oblasti zaštite životne sredine iz 2011. godine procenjeno je da će ukupni troškovi za ispunjavanje svih pravnih tekovina EU u ovoj oblasti do 2030. godine iznositi 10,6 milijardi EUR. Zvaničnici Ministarstva za zaštitu životne sredine, ipak, govore o potrebnim ulaganjima od 15 milijardi EUR.

Problemi u vezi sa životnom sredinom i klimatskim promenama u Srbiji su veliki:

Srbija ne raspolaže sa dovoljno sredstava za rešavanje svih problema, a i sredstva kojima raspolaže troše se na druge potrebe, umesto na životnu sredinu. Manje od 15% stanovništva je obuhvaćeno nekim stepenom prečišćavanja otpadnih voda, registrovano je 2.305 divljih deponija (uz veliki broj neregistrovanih), Program zaštite vazduha kao krovna javna politika države kasni već 5 godina, i tek sad je u procesu usvajanja, uprkos prekomernom zagađenju kome je izložena trećina građana, mreža zaštićenih područja *Natura 2000* još uvek nije uspostavljena, u zaštićenim prirodnim područjima se nelegalno grade različiti objekti (poput hotela i mini-hidroelektrana) uprkos protivljenju lokalnih zajednica, eksploatacija prirodnih resursa (voda, šuma, zemljišta itd.) je sve intenzivnija dok su mehanizmi kontrole i kaznena politika slabi.

Evropska unija ocenjuje da je Srbija dostigla „izvestan nivo pripremljenosti u oblasti životne sredine i klimatskih promena“ u izveštaju Evropske komisije o Srbiji iz 2021. godine. Na skali od 1-5 „izvestan nivo pripremljenosti“ predstavlja ocenu 2. Ovi izveštaji su iz godine u godinu Srbiji predočavali da je potrebno da uloži veće napore u sprovođenju javnih politika, posebno kada je reč o oblasti životne sredine i iskorišćavanju potencijala za socio-ekonomski razvoj. Jedan od zahteva Evropske komisije je i povećanje transparentnosti i učešće nevladinih aktera u procesima donošenja odluka. U Rezoluciji koju je Evropski parlament izglasao 16. decembra 2021. godine, izražava se duboka zabrinutost zbog ozbiljnih problema korupcije i vladavine prava u oblasti životne sredine u Srbiji. Podvlači se opšti nedostatak transparentnosti i procene uticaja infrastrukturnih projekata na životnu sredinu i društvo.

Istovremeno, prostor koji javne vlasti u Srbiji daju civilnom društvu je u praksi i dalje nedovoljan. U poslednjem Izveštaju, Evropska komisija ocenjuje da je kvalitet javnih rasprava narušen u prethodnom periodu jer je u uslovima pandemije zabrana okupljanja bila izgovor nosiocima vlasti za nedosledno sprovođenje procesa javnih rasprava. Mehanizmi komunikacije javnih vlasti i civilnog društva i dalje su pretežno formalni i uglavnom služe za zadovoljenje osnovnih standarda i zahteva EU. Faza izrade zakona, kao glavnog instrumenta javne politike, često se realizuje bez dovoljne prethodne analize i procene uticaja efekata propisa, bez sprovođenja javne rasprave i uključivanja građana. Istraživanja ukazuju da je tek za svaki deseti propis organizovana javna rasprava. Procenat usvajanja zakona po hitnom postupku u 2017. godini je iznosilo više od 70%², dok je u 2018. godini ovaj procenat bio oko 64%, naročito kada su u pitanju donošenje novih zakona i izmene i dopune zakona.

Učešće građanskog društva u kreiranju i sprovođenju javnih politika u procesu evropskih integracija je važno, jer obezbeđuje održivost pozitivnih promena, doprinosi kvalitetu sadržaja javnih politika i njihovoj boljoj primeni u oblasti životne sredine. Takođe, aktivnim učešćem u monitoringu procesa evropskih integracija i javnim raspravama o usvajanju i primeni pravnih tekovina EU, organizacije civilnog društva doprinose transparentnosti i odgovornosti donosioca odluka. Na ovaj način, osim toga što doprinose opštem interesu celog društva,

² „Prvih godinu dana rada 11. saziva Narodne skupštine Republike Srbije - izveštaj o aktivnostima Narodne skupštine Republike Srbije“, Centar za istraživanje, transparentnost i odgovornost, 2017.
<http://otvoreniparlament.rs/uploads/istrazivanja/Prvih%20godinu%20dana%2011.%20saziva.pdf>

organizacije civilnog društva doprinose i ispunjenju političkih kriterijuma kao preduslova za članstvo Srbije u EU.

Sa druge strane, organizacije civilnog društva se susreću i sa problemima nedostatka kapaciteta za strateško usmeravanje svojih aktivnosti usmerenih ka zaštiti životne sredine, i ograničenim pristupom finansijskim resursima. Problem je i uključivanje građana u proces pristupanja EU, te su istraživanja pokazala da se, ne samo javne vlasti, već i organizacije civilnog društva okreću od svojih lokalnih zajednica i građana.³ Organizacijama prioritet u procesu pregovora postaje pružanje ekspertske pomoći nacionalnim institucijama u često zatvorenim i netransparentnim ili nedovoljno transparentnim krugovima.

Stoga, **Program Snažno zeleno je namenjen civilnom, građanskom društvu koje je pokretač promena i ključni akter demokratskog razvoja.** Ovaj Program će podržavati organizacije civilnog društva da prepoznaju probleme koje se tiču životne sredine u svojim lokalnim zajednicama, da ulogu EU u rešavanju problema životne sredine približe građanima, podstaknu društvene promene u svojim zajednicama i građane aktivno uključe u procese donošenja odluka. Program podržava manje organizacije civilnog društva koje imaju snažno utemeljenje u lokalnim zajednicama i staraju se da njihovi interesi budu na zadovoljavajući način predstavljeni u procesima demokratskog razvoja i pristupanja Srbije Evropskoj uniji.

Program Snažno zeleno namenjen je kako formalnim organizacijama, tako i neformalnim grupama aktivista. Pod formalnim organizacijama podrazumevaju se organizacije civilnog društva, pravna lica, registrovane kao udruženja, fondacije ili zadužbine. Sa druge strane, neformalne grupe aktivista nisu pravna lica, već grupe građana koji su se *neformalno* okupili oko ideje ili inicijative kako bi rešili problem ili unapredili stanje u svojoj zajednici. **Ovaj konkurs odnosi se na podršku formalnim organizacijama civilnog društva,** dok će za podršku neformalnim grupama naša partnerska organizacija [Mladi istraživači Srbije](#) objaviti poseban poziv.

1.2. Ciljevi i očekivani rezultati programa Snažno zeleno

Opšti cilj programa podrške Snažno zeleno je da omogući učešće javnosti u primeni pravnih tekovina Evropske unije iz oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promena koje Republika Srbija usvaja u procesu pristupanja EU.

Specifični ciljevi Programa su:

- da podrži organizacije civilnog društva u Srbiji da se u svojim zajednicama bave lokalno značajnim temama iz oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promena;
- da osposobi organizacije civilnog društva u Srbiji za praćenje i učešće u primeni propisa iz Poglavlja 27 na lokalnom nivou;
- da poveća transparentnost i dostupnost informacija o kvalitetu životne sredine na lokalnom nivou.

³ "Glas zajednica o EU integracijama - podsticaj učešću lokalnih zajednica u procesu pristupanja Evropskoj uniji", Trag fondacija 2018.

<http://mediareform.rs/wp-content/uploads/2018/05/Baseline-studija.pdf>

Aktivnosti koje će biti realizovane treba da vode ostvarenju sledećih **rezultata**:

1. unapređena znanja i veštine organizacija civilnog društva za bavljenje temama iz oblasti Poglavlja 27 (zaštita životne sredine i klimatske promene);
2. unapređena dostupnost informacija o kvalitetu životne sredine na lokalnom i nacionalnom nivou;
3. obezbeđena dostupnost informacija o kvalitetu javnih politika⁴ koje utiču na životnu sredinu u lokalnim zajednicama i rezultatima sprovođenja tih javnih politika;
4. ostvaren merljiv napredak u javnim politikama iz oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou (na primer, unapređen proces donošenja odluka o životnoj sredini, unapređena praksa obaveštavanja javnosti o javnim raspravama i tome slično);
5. povećano učešće građana u aktivnostima organizacija civilnog društva u lokalnim zajednicama;
6. povećano razumevanje građana u lokalnim zajednicama o uticaju primene javnih politika na kvalitet njihovog života i značaj primene EU standarda iz oblasti zaštite životne sredine.

Od podnosioca predloga projekatnih ideja se očekuje da jasno pokažu kako i u kojoj meri će njihovi projekti doprineti ostvarenju navedenih ciljeva i očekivanih rezultata programa Snažno zeleno.

1.3. Tematske oblasti za podršku

Biće podržane aktivnosti organizacija civilnog društva koje doprinose razvoju i reformama lokalnih zajednica kroz zaštitu životne sredine, u skladu sa potrebama i posebnostima zajednica i evropskim vrednostima i praksama.

Očekuje se da predloženi projekti budu iz sledećih tematskih oblasti:

- **upravljanje otpadom⁵ (naročito podstičemo ideje koje se bave cirkularnom ekonomijom);**
- **zaštita vazduha⁶;**
- **zaštita prirode⁷;**
- **zaštita i upravljanje vodama⁸;**

⁴ Pod kvalitetom javnih politika podrazumeva se način na koji se neka javna politika sprovodi (na primer: da li javna politika na adekvatan način odgovara na problem koji treba da reši ili oblast koju treba da uredi, na koji način se donose odluke, da li je donošenje odluka transparentno, da li se sprovođenje javne politike prati i da li se o tome izveštavaju javnost od strane nadležnih organa i institucija, da li su informacije o efektima javne politike dostupne javnosti).

⁵ Javne politike i prakse upravljanja otpadom na lokalnom nivou (na primer: analiza sadržaja i/ili rezultata primene plana upravljanja otpadom, analiza praksi u upravljanju otpadom, razvoj preporuka za unapređenje upravljanja otpadom na nivou lokalne zajednice i tome slično).

⁶ Javne politike i prakse za zaštitu vazduha na lokalnom nivou (na primer: analiza obaveza lokalne samouprave da izradi lokalnih dokumenata kojima uređuje zagađenje vazduha, analiza praksi obaveštavanja građana o kvalitetu vazduha, zagovaranje za donošenje lokalnih dokumenata ili unapređenje nekih elemenata javne politike ili praksi i tome slično).

⁷ Javne politike i prakse u zaštiti prirode (zaštita pojedinačnih vrsta, biodiverziteta, zaštita staništa poput reka, jezera, močvara, šuma, analiza planova upravljanja zaštićenim područjima i tome slično).

- klimatske promene⁹;
- horizontalno zakonodavstvo¹⁰.

1.4. Struktura programa podrške **Snažno zeleno, vrste aktivnosti i sredstva za realizaciju**

Za organizacije civilnog društva podrška podrazumeva:

1. Finansijsku podršku za realizaciju projekata u rasponu od 1.400.000 do 1.800.000 RSD;
2. Razvoj kapaciteta iz oblasti monitoringa lokalnih javnih politika iz oblasti Poglavlja 27, kao i program razvoja specifičnih znanja i veština u vezi sa Poglavljem 27 (zaštita životne sredine i klimatske promene);
3. Jačanje kapaciteta za razvoj, upravljanje i finansijsko vođenje projekata;
4. Ekspertsku i mentorsku podršku tokom realizacije projekata;
5. Učešće u aktivnostima Koalicije 27.

1.4.1. Finansijska podrška

Ukupan okvirni iznos za finansijsku podršku u trećoj godini Programa iznosi **32.600.000,00 RSD**.

Organizacije mogu da konkurišu za finansijsku podršku **u iznosu od 1.400.000,00 RSD do 1.800.000,00 RSD**.

Odabrane organizacije su u obavezi da svoje projekte realizuju u periodu **od 1. aprila 2022. do 31. oktobra 2022. godine**.

Planirano je da se finansijski podrži **19 organizacija civilnog društva**.

BOŠ zadržava pravo da ne dodeli sva raspoloživa sredstva u slučaju nedovoljnog broja kvalitetnih predloga projekata.

Za prijavljivanje **nije potrebno dostavljati detaljan budžet, već okvirnu procenu iznosa budžeta**. Nakon odabira 19 projektnih ideja, Beogradska otvorena škola će za odabranih 19 organizacija pružiti mentorsku podršku za razvoj detaljnih budžetskih troškova i definisanju konačnog iznosa budžeta.

⁸Javne politike i prakse u upravljanju vodama (površinskim i podzemnim) na teritoriji lokalne zajednice, javne politike koje uređuju snabdevanje vodom i kvalitet vode;

⁹Javne politike i prakse koje utiču na prilagođavanje lokalne zajednice na klimatske primene ili utiču na smanjenje emisija gasova sa efektom staklene baste (na primer, analize potencijala za povećanje korišćenja obnovljivih izvora energije u zajednici, osnivanje energetske zadruga za proizvodnju lokalno dostupne energije, analiza ranjivosti/otpornosti lokalne zajednice i njenih resursa na uticaje klimatskih promena, zagovaranje za uključivanje mera za prilagođavanje i/ili ublažavanje klimatskih promena u različite lokalne sektorske politike itd.).

¹⁰Horizontalno zakonodavstvo oblast Poglavlja 27 koja definiše pravila ponašanja svih aktera (javnosti, institucija, nosilaca projekata, organa vlasti). Horizontalno zakonodavstvo definiše procese poput procena uticaja na životnu sredinu, učešća javnosti u donošenju odluka o životnoj sredini, pristup informacijama o životnoj sredini, odgovornost za štete i krivična dela u oblasti zaštite životne sredine.

1.4.2. Jačanje kapaciteta podržanih organizacija

Organizacije civilnog društva imaju priliku da razvijaju svoje kapacitete u različitim oblastima, što će biti realizovano kroz **dva treninga godišnje**.

Obavezni sadržaj treninga biće praćenje i prikupljanje podataka o primeni javnih politika iz Poglavlja 27 na lokalnom nivou, kao i organizaciono i finansijsko upravljanje projektima. Ostali sadržaj treninga će biti tematski određeni nakon analize potreba organizacija koje budu odabrane za učešće u Programu (moguće teme drugog treninga: praćenje i analiza budžeta javnih institucija i nosioca vlasti, javno zagovaranje, učešće u procesima kreiranja javnih politika na lokalnom nivou, unapređenje komunikacije na društvenim mrežama itd.).

1.4.3. Ekspertska i mentorska podrška

Organizacijama će na raspolaganju biti **mentorska i ekspertska podrška** koja im je potrebna za realizaciju njihovih projekata. BOŠ će organizacijama pružiti mentorsku podršku za finansijsko upravljanje i programsko sprovođenje projekata kroz monitoring posete, konsultacije i redovnu komunikaciju. Pored projektnog i programskog mentorstva, organizacije će imati na raspolaganju i ekspertsku podršku kroz Resurs centar Koalicije 27, koja je bazirana na dugogodišnjem iskustvu i znanjima BOŠ-a, MIS-a, IZŽS-a i drugih organizacija uključenih u rad [Koalicije 27](#). Ova vrsta podrške može biti u vezi sa različitim oblastima (poput pravnih usluga i saveta, preko konsultacija sa ekspertima iz različitih oblasti vezanih za Poglavlje 27, usluga eksperata za komunikacije itd.), pod uslovom da organizacije pokažu da su im specifična dodatna znanja i veštine potrebne za realizaciju njihovih projekata.

1.4.4. Učešće u aktivnostima Koalicije 27

Koalicija 27 svake godine objavljuje [Izveštaj iz senke](#). Izveštaji iz senke daju pregled stanja domaćeg zakonodavstva, njegove primene i usvojenih standarda i propisa iz oblasti Poglavlja 27, sa preporukama za unapređenje. Članice Koalicije 27 su u prethodnih 8 godina bazirale Izveštaje iz senke na praćenju stanja na nacionalnom nivou. Kroz projekat Zelene inkubator je razvijena metodologija za podržane organizacije, kao praktičan alat koji organizacijama omogućava da prate primenu propisa povezanih sa Poglavljem 27 na lokalnom nivou. **Organizacije civilnog društva koje budu podržane biće u obavezi da primenjuju datu metodologiju**, kako bi mogle da prate i analiziraju konkretne izabrane javne politike na lokalnom nivou, i BOŠ-u kroz redovno projektno izveštavanje, dostavljaju rezultate svojih analiza. Podaci prikupljeni primenom metodologije za praćenje javnih politika na lokalnom nivou biće obrađeni i uključeni u redovne [Izveštaje iz senke Koalicije 27](#). Na osnovu podataka prikupljenih primenom metodologije za praćenje javnih politika na lokalnom nivou biće izrađene i Zelene karte. Reč je o dokumentima koji će dati prikaz o radu određene jedinice lokalne samouprave u vezi sa pitanjima zaštite životne sredine kroz prizmu primene javnih politika iz konkretnih oblasti. Osim toga, organizacije će imati mogućnost da učestvuju u različitim aktivnostima koje organizuje Koalicija 27, od sastanaka sa donosiocima odluka, javnih događaja, pa do zajedničkog rada na dokumentima javnih politika i zajedničkog učešća u procesima donošenja odluka o životnoj sredini.

2. Pravila i uslovi za učešće organizacija civilnog društva u Programu Snažno zeleno

Ovim Pozivom se definišu pravila i uslovi za učešće koji se odnose na:

- organizacije civilnog društva koje se mogu prijaviti za učešće (u svojstvu nosioca projekta ili partnera na projektu),
- aktivnosti koje mogu da budu podržane.

2.1. Opšti uslovi za učešće

Podrška je **namenjena organizacijama civilnog društva** koje su registrovane kao udruženja, fondacije ili zadužbine, u skladu sa važećim Zakonom o udruženjima¹ ili Zakonom o zadužbinama i fondacijama. Organizacije civilnog društva mogu predlagati projekte samostalno (kao nosilac projekta) ili u partnerstvu (bilo kao nosilac projekta ili kao partner na projektu). Partnerstva nisu obavezna. Partnerstvo čine nosilac projekta i jedna ili više partnerskih organizacija.

Očekuje se da principi rodne ravnopravnosti i nediskriminacije prožimaju ciljeve, očekivane rezultate i sve aktivnosti predloženih projekatnih ideja. Od kandidata za program Snažno zeleno se očekuje spremnost da kroz svoje projekte poštuju vrednosti nediskriminacije i jednakih šansi.

2.1.1. Nosilac projekta

Ko je „nosilac projekta“?

Nosilac projekta je organizacija civilnog društva koja podnosi predlog projekta (samostalno ili u partnerstvu sa drugim organizacijama). Nosilac projekta preuzima pravnu odgovornost za sprovođenje aktivnosti na projektu (kao i sprovođenje aktivnosti partnera, ukoliko ih ima) i sa BOŠ-om potpisuje ugovor o sprovođenju projekta.

Kriterijumi za nosioce projekta

Organizacija civilnog društva koja konkuriše za podršku u okviru programa Snažno zeleno **može biti nosilac projekta** ako ispunjava sledeće **tehničke kriterijume**:

- da je registrovana u skladu sa važećim Zakonom o udruženjima¹¹ ili Zakonom o zadužbinama i fondacijama¹²;
- da ima godišnji promet¹³ manji od 50.000,00 EUR u prethodne dve godine (2019. i 2020);

¹¹Zakon o udruženjima (Sl. glasnik RS", br. 51/2009, 99/2011 - dr. zakoni i 44/2018 - dr. zakon)

¹² Zakon o zadužbinama i fondacijama (Sl. glasnik RS", br. 88/2010, 99/2011 - dr. zakon i 44/2018 - dr. zakon)

¹³**Pod godišnjim prometom** podrazumevamo prihode u Bilansu uspeha za 2019. i 2020 koji je prihvaćen i objavljen na internet prezentaciji Agencije za privredne registre.

Godišnji promet izračunavate tako što ćete sabirati sledeće pozicije iz Bilansa uspeha:

- A. Poslovni prihodi - AOP 1001
- 1. Prihodi od finansijske imovine (finansijski prihodi)(1022+1023+1024+1025+1026) – AOP 1021

- da trenutno kao ni u periodu implementacije projekta nije korisnik finansijske podrške iz programa Evropske unije, kao ni korisnik finansijske podrške u okviru drugih programa koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije.

Nosilac projekta ne može biti predstavništvo strane organizacije civilnog društva ili međunarodne organizacije, kao ni obrazovna ustanova, organ državne uprave, medij (osim ako je registrovan kao organizacija civilnog društva), niti bilo koje pravno lice koje je profitnog karaktera (kompanije, akcionarska društva, preduzetnici i sl.).

Pored tehničkih kriterijuma, za organizacije civilnog društva koje žele da budu nosioci projekta važe i sledeći **programski kriterijumi**:

- da su svojim delovanjem utemeljene u lokalnoj zajednici, što znači da se bave temama koje su važne za zajednicu i da u svoj rad uključuju sugrađane;
- da su se u svom prethodnom radu bavile pitanjima životne sredine;
- da opišu jasno kakvu promenu i rezultate žele da ostvare u svojoj zajednici;
- da jasno pokažu na koji način su njihove aktivnosti (kojima doprinose razvoju lokalne zajednice) povezane sa javnim politikama, procesom EU integracija i primenom pravnih tekovina iz Poglavlja 27, i da su sposobne da sugrađanima prenesu ovu vezu;
- da pokažu prethodnu praksu i sposobnost za aktivno uključivanje građana u sprovođenje projekta.

Nosilac projekta treba **da poseduje odgovarajuće kapacitete** za pripremu i izvođenje predloženog projekta, kao i za učešće u svim drugim aktivnostima na programu Snažno zeleno. Pod odgovarajućim kapacitetima podrazumeva se da nosilac projekta poseduje ljudske i administrativne resurse potrebne za realizaciju predloženog projekta i za učešće u svim aktivnostima Programa.

Nosilac projekta u obavezi je da na memorandumu organizacije potpiše izjavu o učešću na projektu ([ZI Prilog 2 Izjava nosioca](#)).

2.1.2. Partnerske organizacije

Ko je „partnerska organizacija“?

Partnerska organizacija je organizacija civilnog društva koja se zajedno sa nosiocem projekta prijavljuje za učešće u programu Snažno zeleno. Ukoliko se prijava podnosi u partnerstvu, potrebno je da sve partnerske organizacije učestvuju u osmišljavanju i sprovođenju predloženog projekta, kao i u ostalim aktivnostima u okviru Programa. Od nosioca projekta se

-
- IX. Ostali prihodi – AOP 1038.
  - Zbir koji budete dobili pomnožite sa 1000, jer su sve stavke u Bilansu uspeha izražene u hiljadama dinara. Zatim ukupan iznos prihoda koji ste dobili podelite sa zvaničnim srednjim kursom evra na dan 31.12.2020, koji je bio 117,5802 dinara za jedan evro, odnosno 117,5928 na dan 31.12.2019. za 2019. godinu (kurs možete naći na internet prezentaciji Narodne banke Srbije). Ukoliko je vaš ukupan prihod, izračunat u evrima, veći od 50.000 evra u bilo kojoj od dve poslednje godine vaša organizacija ne može biti učesnik ovog Programa.

očekuje da u prijavi jasno navede ulogu partnera u sprovođenju aktivnosti predviđenih predlogom projekta. Partnerstvo nije obavezno za učešće u programu Snažno zeleno.

Kriterijumi za partnerske organizacije

Za partnerske organizacije **važne isti kriterijumi** kao i za nosioca projekta (vidi odeljak 2.1.1).

Pored toga, za partnerske organizacije važne i sledeći uslovi:

- troškovi koje naprave partneri na projektu u toku sprovođenja projekta se smatraju opravdanim na isti način i pod istim uslovima kao da ih je napravio nosilac projekta;
- ovlašćeno lice organizacije civilnog društva koja je partner na projektu je u obavezi da na memorandumu organizacije potpiše Izjavu o učešću na projektu ([ZI Prilog 3 Izjava partnerske organizacije](#)).

2.1.3. Saradnici na projektu

Ko je „saradnik na projektu“?

Saradnik **može isključivo biti pravno lice**.

Ukoliko je to za realizaciju predloženog projekta potrebno, druge institucije i/ili organizacije mogu biti uključene u izvođenje projekata u statusu saradnika. Saradnici na projektu treba da imaju jasno obrazloženu i opravdanu ulogu u izvođenju pojedinih aktivnosti. Očekuje se da nosilac prijave navede ulogu saradnika na projektu u sprovođenju aktivnosti u kojima učestvuje.

Kriterijumi za saradnike na projektu

Saradnik na projektu **ne mora** da ispunjava kriterijume koji se odnose na nosioca projekta (vidi Odeljak 2.1.1). Dakle, saradnik na projektu može biti organ javne vlasti (lokalna samouprava, državni organ, nezavisno regulatorno ili kontrolno telo, itd.), obrazovna ili istraživačka ustanova, ustanova kulture, medij ili drugo pravno lice.

Pored toga, za saradnike na projektu važne i sledeći uslovi:

- **saradnik ne može primati sredstva iz budžeta projekta**, sa izuzetkom troškova prevoza, smeštaja i dnevnica pojedinaca (predstavnik saradničke institucije ili organizacije) za učešće u projektnim aktivnostima;
- ovlašćeno lice saradničke institucije ili organizacije je obavezno da na memorandumu institucije ili organizacije potpiše Izjavu o učešću na projektu ([ZI Prilog 4 Izjava saradnika](#)).

2.2. Aktivnosti za koje se može tražiti podrška kroz program Snažno zeleno

Biće podržane aktivnosti kojima se osnažuje uloga civilnog društva u demokratskom razvoju zajednice i procesu pristupanja Srbije Evropskoj uniji, a koje su istovremeno usmerene na zaštitu životne sredine i klimatske promene u lokalnim zajednicama.

2.2.1. Šta očekujemo od uspešnih predloga projekata?

Organizacije civilnog društva koje žele da budu podržane treba da:

- 1) jasno identifikuju problem u vezi sa životnom sredinom u svojim zajednicama;
- 2) **identifikuju konkretne javne politike** koje na lokalnom nivou utiču na uočeni problem (odgovarajuće strategije, planovi, zakoni, odluke, propisi i standardi, postojeće institucije i njihov način rada, sistemi upravljanja životnom sredinom, procedure primene zakona ili standarda i tome slično);
- 3) da **praćenje javnih politika na lokalnom nivou predvide kao ključnu aktivnost** u svom predlogu projekta (odabranim organizacijama biće predstavljena gotova metodologija praćenja javnih politika, i obezbeđen trening i smernice za njenu upotrebu);
- 4) objasne kako praćenje primene identifikovane **javne politike** (koja utiče na opisani problem), prikupljanje podataka o tome i uključivanje građana mogu doprineti rešavanju uočenog problema;
- 5) predlože realističan plan za rešenje problema;
- 6) pokažu da poseduju kapacitete da daju merljiv doprinos rešenju problema (raspolažu sa dovoljno angažovanih osoba i saradnika koji imaju relevantna znanja i veštine, imaju razvijenu saradnju sa akterima koji će biti uključeni u rešavanje problema itd.);
- 7) pokažu da poseduju kapacitete da u proces rešavanja problema uključe građane (na primer: imaju razvijenu mrežu volontera, imaju već uspostavljene prakse saradnje sa građanima, razvili su ustaljene kanale komunikacije sa građanima putem društvenih mreža, javnih događaja ili redovnih sastanaka itd.). U skladu sa postojećim i mogućim budućim merama prevencije i zaštite od COVID-19 koje mogu uključivati izbegavanje kontakata i/ili zabranu okupljanja, organizacije treba da rad sa građanima usklade sa preporukama nadležnih organa te da predvide odgovarajuće modele za elektronsku komunikaciju i rad sa građanima.
- 8) predstavljaju plan komunikacije aktivnosti i rezultata široj javnosti;
- 9) pokažu da predloženi projekat ima potencijal da doprinese održivoj promeni u zajednici.

Sledeće aktivnosti **su OBAVEZNE**:

- praćenje i izveštavanje o praksama i primeni propisa lokalne uprave u vezi sa zaštitom životne sredine;
- sprovođenje istraživanja i analiza lokalnih javnih politika (prema metodologiji razvijenoj u okviru projekta Zeleni inkubator) koje utiču na životnu sredinu (na primer: planova upravljanja otpadom, planova zaštite kvaliteta vazduha, programa korišćenja sredstava iz lokalnih fondova za zaštitu životne sredine, praćenje i analiza lokalnih budžeta, planova upravljanja zaštićenim područjima na teritoriji lokalne zajednice itd.);

Sledeće aktivnosti **su prihvatljive, kao dodatne uz prethodne obavezne aktivnosti**:

- unapređenje demokratskih praksi u upravljanju životnom sredinom na lokalnom nivou (na primer: unapređenje prakse informisanja i uključivanja građana u javne rasprave u procesima donošenja odluka u vezi sa životnom sredinom, unapređenje mehanizama odlučivanja na nivou lokalne zajednice na principima transparentnosti, odgovornosti i participacije i tome slično);

- osmišljavanje i zagovaranje novih mehanizama za učešće građana u kreiranju lokalnih politika zaštite životne sredine (na primer, razvoj IT alata za učešće građana u odlučivanju i komunikaciju sa donosiocima odluka, razvoj mehanizama za veće uključivanje građana u proces kreiranja javnih politika i tome slično);
- uključivanje građana u procese i aktivnosti u vezi sa razvojem, praćenjem i primenom javnih politika koje su u vezi sa zaštitom životne sredine;
- edukacija predstavnika različitih sektora za bavljenje oblastima iz Poglavlja 27;
- organizacija predavanja i drugih obrazovnih sadržaja za građane na teme klimatskih promena;
- organizacija tribina, debata, javnih slušanja i drugih javnih događaja u vezi sa životnom sredinom u lokalnoj zajednici;
- javno zagovaranje za unapređenje politika, praksi i mehanizama koji utiču na kvalitet životne sredine u lokalnoj zajednici;
- produkcija medijskih proizvoda uključujući i istraživačke proizvode.

Lista navedenih aktivnosti nije konačna. Prihvatljive su i druge aktivnosti ukoliko se njima doprinosi ostvarenju očekivanih rezultata i doseganju ciljeva programa podrške Snažno zeleno.

Sledeće aktivnosti **nisu dozvoljene i ne mogu biti podržane:**

- sve aktivnosti kojima se ostvaruje profit;
- sve aktivnosti organizacija civilnog društva za koje je već obezbeđeno finansiranje iz drugih izvora (što će biti proveravano tokom samog sprovođenja odobrenih projekata);
- pojedinačno učešće članova ili zaposlenih u organizaciji na konferencijama, seminarima i radionicama koje nisu u vezi sa ostvarenjem očekivanih rezultata i ciljeva Programa i namenom podrške;
- inicijative povezane sa podrškom političkim partijama i akterima koji učestvuju na izborima;
- inicijative koje svojim aktivnostima diskriminišu bilo koju grupu građana/ki.

2.3. Porez na dodatu vrednost

Prilikom definisanja okvirnog iznosa budžeta treba voditi računa da **porez na dodatu vrednost (PDV) nije dozvoljen trošak u okviru ovog Programa.** Organizacije koje budu podržane će biti u mogućnosti da se oslobode od plaćanja PDV-a za sve troškove na koje se plaća PDV (smeštaj, ugostiteljske usluge, štampa itd.). Okviran iznos budžeta koji treba da bude naveden u prijavnim formularu treba da bude izračunat u skladu sa ovom napomenom.

O pojedinostima i detaljnim smernicama u vezi sa sastavljanjem budžeta projekta odabrane organizacije će biti upoznate od strane BOŠ tima i mentora sa kojima će pripremati kompletnu projektnu dokumentaciju.

2.4. Broj dozvoljenih prijava

U okviru ovog poziva zainteresovane organizacije mogu da se prijave **samo sa jednim predlogom projektne ideje**, bilo u statusu nosioca projekta, bilo u statusu partnerske organizacije. Prijave organizacija koje budu imale više od jednog predloga projekta neće biti razmatrane.

3. Pravila za podnošenje prijava

3.1. Kako izgleda proces prijave?

Organizacije koje žele da učestvuju u Programu se prijavljuju podnošenjem predloga za rešavanje konkretnih problema u oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promena u njihovim zajednicama.

Proces prijavljivanja podrazumeva da organizacije u **formi projektne ideje** jasno opišu problem koji žele da reše, da opišu koje rezultate žele da postignu odnosno kakva rešenja predviđaju, da predlože aktivnosti kojima smatraju da se problem može rešiti, kao i da identifikuju sve one aktere koji im u tom poslu mogu pomoći.

Sve projektne ideje se moraju podneti na propisanim formularima koji su dostupni [OVDE](#).

3.1.1. Predselekcioni trening

Tim Beogradske otvorene škole će za sve zainteresovane organizacije održati jednodnevni [online predselekcioni trening](#) u ponedeljak 17. januara sa početkom u 10h. Tokom predselekcionog treninga biće moguće postaviti sva pitanja i razjasniti nejasnoće, a tim Beogradske otvorene škole će organizacijama zainteresovanim za prijavu dati smernice za pripremu projekata koji su u skladu sa ciljevima ovog programa i projekta Zeleni inkubator. Prisustvo na treningu nije preduslov za konkursanje ali se zainteresovane organizacije podstiču da iskoriste priliku da od projektnog tima dobiju odgovore na sva pitanja i tako povećaju šanse za pisanje uspešnog predloga projekte ideje i dobijanje podrške. Trening će biti organizovan preko Zoom platforme a prijava se vrši preko [OVOG](#) linka.

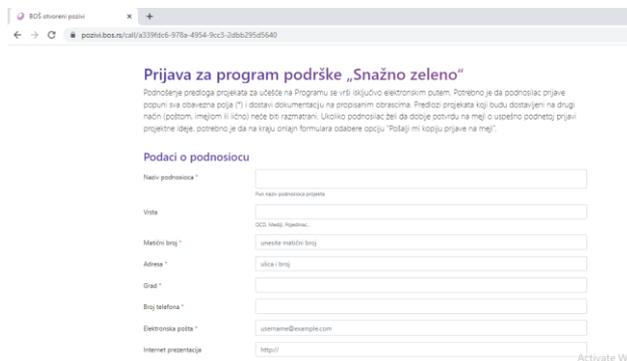
Na osnovu podnetih projektnih ideja, selekciona komisija će odabrati **19 organizacija civilnog društva** koje će dobiti podršku kroz program Snažno zeleno. Odabrane organizacije će tokom marta uz pomoć dodeljenog mentora razvijati pune predloge projekta.

3.1.2. Kako izgleda pisanje punog predloga projekta?

BOŠ tim će 4. marta u 11h organizovati uvodni sastanak sa odabranim organizacijama i mentorima i tom prilikom proslediti formulare neophodne za pripremu kompletne projektne dokumentacije. 19 odabranih organizacija će pripremati pun predlog projekta uz pomoć mentora dodeljenog od strane BOŠ tima. Mentorski rad podrazumeva stalnu komunikaciju i održavanje sastanaka u skladu sa dogovorenim planom rada. Od mentora se očekuje da sa predstavnicima organizacije održe najmanje dva sastanka (uživo ili onlajn) i da organizacija najkasnije do 21. marta BOŠ timu dostavi kompletnu projektnu dokumentaciju. Dostavljanje finalne projektne dokumentacije će biti izvršeno isključivo elektronski preko platforme i prema uputstvima koje će odabrane organizacije blagovremeno dobiti od strane BOŠ tima.

3.2. Kako podneti predlog projektne ideje za učešće na programu Snažno zeleno?

Podnošenje predloga projekata za učešće na Programu se **vrši isključivo elektronskim putem** preko onlajn platforme kojoj možete pristupiti [OVDE](#).

Platforma za podnošenje prijave: pozivi.bos.rs

Predlozi projekata koji budu dostavljeni na drugi način (poštom, imejlom ili lično) neće biti razmatrani.

3.2.1. Uputstvo za elektronsku prijavu

Onlajn platforma sadrži sledeće delove:

- 1) osnovni podaci o podnosiocu projektne ideje;
- 2) podaci o projektu (naziv, iznos sredstava i oblast u kojoj se konkuriše);
- 3) neophodna projektna dokumenta (videti odeljak 3.3.) koja se postavljaju kao prilozi direktno na platformi (u formatima navedenim na platformi);
- 4) dodatno pitanje u vezi sa načinom na koji ste dobili informaciju o konkursu.

Ukoliko podnosilac želi da dobije potvrdu na mejl o uspešno podnetoj prijavi projektne ideje, potrebno je da na dnu stranice odabere opciju "Pošalji mi kopiju prijave na mejl".

3.3. Neophodna dokumentacija za podnošenje projektne ideje

Za prijavu projektne ideje potrebno je priložiti dokumentaciju:

- **Prijavni formular za podnošenje projektnih ideja** (obrazac [ZI Prilog 1 Predlog projektne ideje](#));
- **Izjava nosioca projekta, sa izjavom o godišnjem prometu organizacije** (obrazac [ZI Prilog 2 Izjava nosioca](#));
- **Izjava partnerske organizacije** (ukoliko se projekat planira u partnerstvu sa partnerskim organizacijama, obrazac [ZI Prilog 3 Izjava partnera](#));
- **Izjava saradnika na projektu** (ukoliko su saradnici planirani za sprovođenje projekta, obrazac [ZI Prilog 4 Izjava saradnika](#)).

Za prijavu se **obavezno** koriste gorenavedeni obrasci koje možete preuzeti i [OVDE](#).

3.4. Rok za podnošenje projektnih ideja

Poziv za podnošenje projektnih ideja je otvoren **od 21. decembra 2021. godine.**

Rok za podnošenje projektnih ideja je **31. januar 2022. godine, do 15h.**

Molimo podnosiocima prijave da uzmu u obzir moguće tehničke probleme i svoje projektne ideje ne šalju u poslednjem trenutku, a naročito ne u poslednjih sat vremena.

Podnošenje predloga projekata nakon postavljenog roka neće biti moguće.

3.5. Dodatne informacije

Zainteresovane organizacije mogu da dobiju dodatna pojašnjenja u vezi sa pozivom i uslovima za učešće u programu podrške Snažno zeleno i postupkom podnošenja projektnih ideja elektronskim putem na adresu zeleni.inkubator@bos.rs najkasnije **do 24. januara 2022. godine**, do kraja radnog dana. BOŠ nije obavezan da pruži dodatna pojašnjenja za pitanja poslata nakon ovog roka.

VAŽNA NAPOMENA: U cilju obezbeđivanja ravnopravnog položaja svih organizacija civilnog društva koje se prijavljuju za učešće, **Beogradska otvorena škola ne može da daje mišljenje o ciljevima, očekivanim rezultatima i aktivnostima pojedinačnih predloženih projektnih ideja**, kao i o drugim elementima predloga tokom trajanja otvorenog poziva.

4. Ocena predloženih projektnih ideja

4.1. Kriterijumi za ocenu prijave

Dostavljene projektne ideje će ocenjivati Komisija za izbor projektnih ideja (u daljem tekstu: Komisija). Komisija će biti sačinjena od nezavisnih eksperata iz oblasti zaštite životne sredine i razvoja civilnog društva. Rad Komisije će pratiti i u njemu učestvovati i predstavnici BOŠ-a.

Prijavljene projektne ideje će biti ocenjene u skladu sa sledećim kriterijumima:

Kriterijumi za ocenjivanje prijavljenih projektnih ideja	Ocena (maks.)
<p>Relevantnost predloga u odnosu na ciljeve i očekivane rezultate Programa Snažno zeleno (odjeljak 1.2. Smernica):</p> <ul style="list-style-type: none"> • predlog projektne ideje doprinosi dostizanju očekivanih rezultata i ciljeva programa Snažno zeleno; • veza između ciljeva i očekivanih rezultata Programa i ciljeva i očekivanih rezultata projektne ideje je jasno opisana. 	10
<p>Relevantnost predloga projektne ideje u odnosu na probleme koji su prepoznati predlogom projektne ideje i ovim Programom (odjeljak 1.1.1. Smernica), kao i u odnosu na stvarne potrebe ciljnih grupa u lokalnoj zajednici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektna ideja ukazuje da je identifikovani problem u vezi sa zaštitom životne sredine, klimatskim promenama i da je od značaja za građane u 	

<p>lokalnoj zajednici;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ciljne grupe i krajnji korisnici su jasno odabrani i određeni u skladu sa prepoznatim problemom; • predloženi metod za rešavanje (sled koraka, identifikovani relevantni akteri i načini njihovog uključivanja u projekat) problema je adekvatan identifikovanom problemu u zajednici; • navedeni okvirni iznos budžetskih sredstava je realističan i odgovara planiranim aktivnostima potrebnim za realizaciju projekta; • predložena projektna ideja je realistična, odnosno ima realne izgleda da dovede do promene koju nosilac projekta očekuje.	10
<p>Utemeljenost predloženog projekta u okviru javnih politika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nosilac projekta je jasno identifikovao konkretne javne politike koje uređuju oblast kojom se projekat bavi; • nosilac projekta je predstavio vezu između predloženog projekta i identifikovanog okvira javnih politika.	20
<p>Koherentnost predloga projektne ideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veza između predloženih aktivnosti, očekivanih rezultata i ciljeva predloga je jasna (aktivnosti doprinose ostvarenju rezultata, a rezultati dovode do ostvarenja ciljeva); • praćenje sprovođenja odabrane javne politike je logično uklopljeno u ciljeve, rezultate i aktivnosti projekta.	10
<p>Stepen učešća građana u razvoju i sprovođenju predložene projektne ideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektna ideja pokazuje da su u prepoznavanje ključnog problema bili uključeni građani; • predlog sadrži jasan i realističan plan za aktivno uključivanje građana sprovođenje projekta.	10
<p>Komunikacija sa javnošću i saradnja sa medijima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnosilac predloga ima razvijene profile na društvenim mrežama (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube i slično) koje aktivno koristi u komunikaciji sa građanima; • podnosilac predloga ima razvijenu saradnju sa medijima; • podnosilac predloga je dao jasan plan za komunikaciju rezultata i aktivnosti na projektu.	10
<p>Potrebni resursi i kapaciteti podnosioca predloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnosilac predloga je realistično procenio potrebne ljudske resurse za realizaciju projektne ideje (za upravljanje projektom, finansijsko upravljanje, specifična ekspertna znanja); • podnosilac predloga ima na raspolaganju potrebne resurse i kapacitete (dovoljan broj angažovanih članova tima koji raspolažu relevantnim znanjem i iskustvom za sprovođenje projektne ideje);	10
<p>Utemeljenost i uticaj u lokalnoj zajednici, potencijal za umrežavanje i partnerstva, za dugoročni doprinos zaštiti životne sredine, razvoj zajednice i reformu društva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekat obezbeđuje predstavljanje interesa građana i lokalnih zajednica u	

<p>demokratskom razvoju i procesu pristupanja EU;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nosilac je ima razvijena partnerstva u lokalnoj zajednici, mrežu volontera, saradnika iz sva tri sektora, ima potencijal za umrežavanje i partnerstva; • nosilac može da mobiliše i utiče na druge zainteresovane strane u lokalnoj zajednici ili tematskoj oblasti; • podnosilac predloga prepoznaje zaštitu životne sredine kao svoj dugoročni prioritet; • podnosilac predloga primenjuje transparentnost, odgovornost, demokratičnost i nediskriminaciju kao principe u svom radu; • podnosilac predloga pokazuje sklonost za saradnju sa različitim akterima u svojoj zajednici u cilju unapređenja uslova života u zajednici; • podnosilac predloga razume uticaj procesa EU integracija na razvoj društva u Srbiji. 	20
Ukupan maksimalan broj poena	100

4.1.1. Način ocenjivanja prijava

Raspon ocena se kreće od 0 do 10, i ocene se dodeljuju na sledeći način:

- 0 – uopšte ne zadovoljava kriterijum
- 2– zadovoljava u nedovoljnoj meri
- 4– delimično zadovoljava
- 6– zadovoljava u dovoljnoj meri
- 8– zadovoljava u potpunosti
- 10– zadovoljava u potpunosti i sadrži dodatnu vrednost.

Kriterijumi koji su od posebnog značaja za ostvarenje ciljeva Programa nose maksimalnu ocenu 20, koja se formira tako što se ocena u rasponu 0 do 10 množi sa 2.

4.2. Obaveštavanje o rezultatima konkursa

Komisija za ocenu prijava sastaviće rang listu podnetih predloga projektnih ideja, u skladu sa kriterijumima za ocenu prijava navedenih u odeljku 4.1. ovih Smernica.

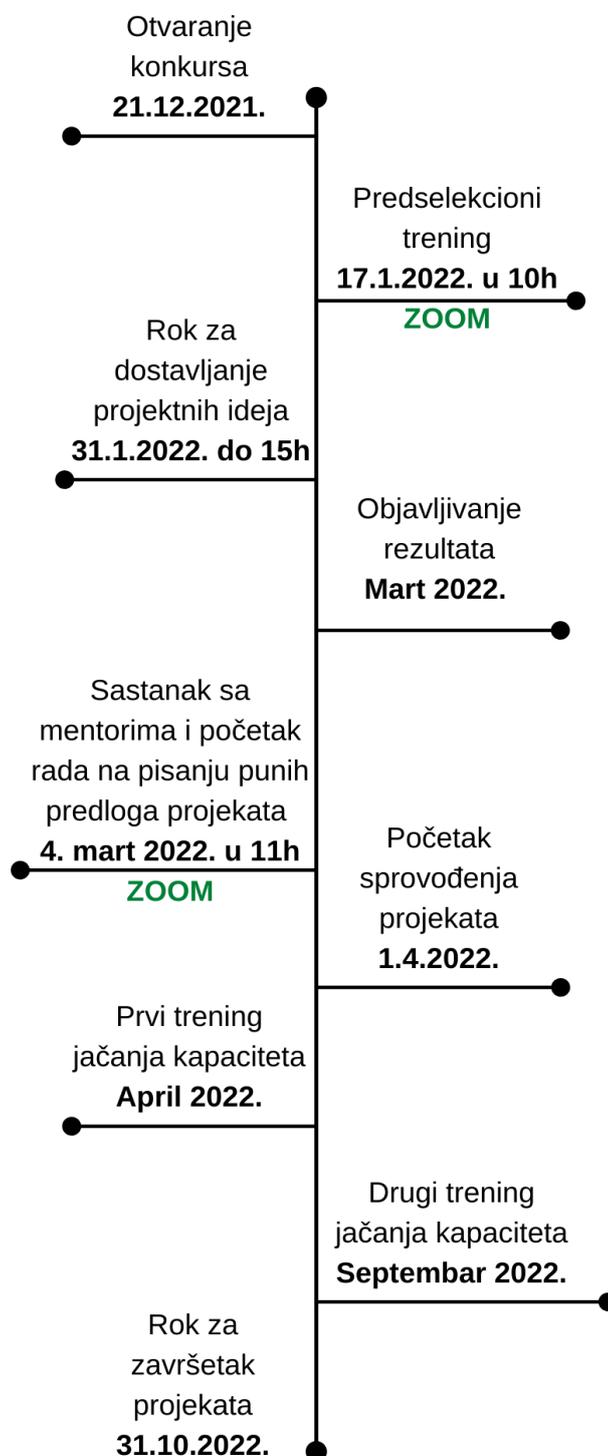
Podnosilac prijave će biti obavešten o rezultatima konkursa putem elektronske pošte, u roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava. Obaveštenje o rezultatima konkursa biće postavljeno početkom marta 2022. godine na internet stranama Beogradske otvorene škole (www.bos.rs) i Koalicije 27 (www.koalicija27.org).

4.3. Standardna pravila i prakse Evropske unije

Organizacije koje budu učestvovala u programu podrške Snažno zeleno će biti u obavezi da primenjuju standardna pravila i prakse za sprovođenje projekata koje se primenjuju u Evropskoj uniji, što će biti regulisano kroz ugovore koje će BOŠ potpisati sa podržanim organizacijama.

5. Okvirni vremenski period za realizaciju Programa

*Ovo je okvirni vremenski period, osim za datume navedene u tačkama 1, 3, 6 i 9. Beogradska otvorena škola zadržava pravo da izmeni vremenski okvir u gore predstavljenoj tabeli. U ovom slučaju izmenjena tabela sa vremenskim periodom za realizaciju Programa će biti objavljena na internet stranama Beogradske otvorene škole (www.bos.rs) i Koalicije 27 (www.koalicija27.org).

6. Pravila vidljivosti i pristup informacijama

Ovaj Poziv je javan i otvoren je za sve učesnike koji zadovoljavaju kriterijume navedene u Smernicama. Svi učesnici koji podnesu prijavu će biti u mogućnosti da ostvare uvid u dokumenta koja nastaju u procesu ocenjivanja njihove prijave. Podneti predlozi projektnih ideja i projekata, se smatraju autorskim delom i neće biti stavljeni na uvid niti distribuirani drugim licima, osim članovima evaluacione Komisije. Od organizacija koje budu podržane se očekuje da jasno naznače da projekat podržava Evropska unija, u okviru projekta Zeleni inkubator, koji sprovodi Beogradska otvorena škola (BOŠ) u saradnji sa Mladim istraživačima Srbije (MIS) i Inženjerima za zaštitu životne sredine (IZŽS). Sve komunikacione aktivnosti i pisani materijali nastali u toku sprovođenja projekata moraju biti u skladu sa pravilima vidljivosti koja važe za projekte podržane od strane Evropske unije.

7. Kontakti

Pitanja, zahtevi za dodatna pojašnjenja i odgovori u vezi sa samim Pozivom i postupkom podnošenja predloga projekata se mogu slati isključivo elektronskim putem na adresu zeleni.inkubator@bos.rs.

8. Dokumentacija za podnošenje prijave

Za prijavu projektne ideje potrebno je priložiti dokumentaciju:

- **Prijavni formular za podnošenje projektnih ideja** (obrazac [ZI Prilog 1 Predlog projektne ideje](#));
- **Izjava nosioca projekta, sa izjavom o godišnjem prometu organizacije** (obrazac [ZI Prilog 2 Izjava nosioca](#));
- **Izjava partnerske organizacije** (ukoliko se projekat planira u partnerstvu sa partnerskim organizacijama, obrazac [ZI Prilog 3 Izjava partnerske organizacije](#));
- **Izjava saradnika na projektu** (ukoliko su saradnici planirani za sprovođenje projekta, obrazac [ZI Prilog 4 Izjava saradnika](#)).

Za prijavu se **obavezno** koriste gorenavedeni obrasci kojima se može pristupiti i [OVDE](#).